SVERIGES RIKSDAG

# Motion till riksdagen 2026/27:2116

**av Runar Filper (SD)**

# Barns rätt till en nära och god relation med båda föräldrarna vid vårdnadstvister

## Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över och skärpa lagen för att inte barn felaktigt ska skiljas från den ena föräldern vid vårdnadstvister efter att en förälder har utövat otillbörliga påtryckningar och manipulation av barnet, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

## Motivering

Vid vårdnads- och umgängestvister är det inte ovanligt att föräldrar påverkar barnets inställning till den andra föräldern negativt och att barnet som känner sig satt under press och kanske hamnat i en beroendeställning till boendeföräldern (eller den andra föräldern) därför säger saker som denne förväntar sig.

Att föräldrar använder påverkan för att nå framgång i en vårdnadstvist eller efter att en dom avgjorts, förskjuter den andra föräldern från ett barn vilket drabbar både mammor och pappor men framför allt barnet. Det leder till att barnet måste förtränga sin kärlek och vilja att träffa den andra föräldern samt andra närstående personer. Att avskiljas från en förälder som barn, kan bli ett livslångt trauma.

De konfliktdrivande lagar och regler som finns i dag är oroande; när unga barn involveras i vårdnadstvister i kombination med avsaknaden av regler som ställer tydliga

krav på föräldrar att främja barns rätt till en omfattande och kontinuerlig kontakt med sina båda föräldrar och nätverk.

Enligt många familjerättsjurister handlar inte den typiska vårdnadstvisten om en förälder som slår den andra föräldern eller som super under helgen när den har umgänge med barnen. Det handlar mer om att den ena föräldern utsätts för den andra förälderns lögner och manipulationer i syfte att skära av föräldern från ett älskat barn. Detta är den typiska vårdnadstvisten.

Barnet säger det som den pådrivande föräldern vill höra. Barnen blir en bricka i ett spel i föräldrarnas konflikt och används som vapen mot den andra föräldern. Sådana fall finns i tusental, men barnet har enligt lagstiftning rätt till en nära och god kontakt med båda föräldrarna.

Det är oftast den utsatta föräldern som tar fallet till domstol. Det blir den yttersta lagliga möjligheten att återknyta kontakten med barnet. Väl i domstol går nästan alltid en av föräldrarna därifrån som förlorare. Kontakten med ens eget barn går inte sällan förlorad för lång tid, och i många fall blir den permanent.

Justitieministern har tidigare svarat på ställd skriftlig fråga 2023/24:535 från mig, att ”föräldrar som har en vårdnadstvist har ett ansvar att se till att barnet inte hamnar i kläm eller utsätts för otillbörliga påtryckningar”. Med tanke på vad jag anför i denna interpellation blir kommentaren till det svaret, att föräldraansvaret i många fall åsidosätts helt för egen vinnings skull. Det är kärnan i problemet som både socialtjänst och domstolarna står maktlösa inför.

Justitieministern har på samma skriftliga fråga svarat att ”det är en självklarhet för mig och denna regering att barn ska skyddas från alla former av våld och andra kränkningar”.

Där är vi helt eniga, men den problematik jag här belyser handlar inte om de barn som utsätts för våld och kränkningar, som ministern pekade på. Det är en helt annan fråga och problematik. Det är som att blanda äpplen och päron.

Regeringen måste hantera föräldraalienation som ett specifikt, separat problem, i stället för att bunta ihop det med generella frågor om fysiskt våld och kränkningar.

*Runar Filper (SD)*